

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

Apare: DUMINECA

Prețul Abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an . . 10 co. oane
" " " " pe 1/2 an . 5 " "
" România și străinătate pe an . 14 franci
" " " " " pe 1/2 an 7 " "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
ediate etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
la 150 de cuvinte, 6 cor., până la 200 de cu-
vinte, 8 cor., de aci în sus 10 cor.

Correspondințele se adresează redacțiunii
„FOAIA DIECESANĂ“;
eară banii de prenumerațiune și inserțiuni la
ADMINISTRAȚIA
Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș

Contemplațiuni

asupra celor din urmă momente alui Cristos

„Părinte iartă-le, căci nu sciu ce fac“, Luca 23, 33, 34.

Momentele cele din urmă ale unui moribund ni sunt noauă de comun foarte scumpe. Timp îndelungat își aduc aminte fiii de cuvintele cele din urmă ale părinților lor; mult timp vorbesc amicii de momentele din urmă ale iubiților lor, privindu-le de un preț foarte mare pentru ei.

Cât de scumpe și remarcabile trebuie să ne fie noauă momentele din urmă ale unuia, carele a fost mai mult ca un moribund de rënd! — Negreșit, că și biografiile lui Isus li-au ținut de tot remarcabile, căci s'a preingrijit, ca amintirea lor să se susțină pentru toate veacurile între prietenii lui.

Dacă și n'am sci alta despre Isus, decât despre momentele sale din urmă din viața sa pământescă, atunci totuș numai din aceste ne putem însufleți de mărimea și demnitatea persoanei sale și de însemnătatea existenței sale de pre pământ. Căci și în cele din urmă momente ale vieții sale s'a arătat Isus ca cel mai iubitoriu, cel mai blând și cel mai nobil amic al oamenilor, dovedind prin suferințele sale, că el a venit spre a căuta pe cei perduți. Fără îndoială cuvintele lui din urmă trebuie să ne servească noauă spre deșteptarea iubirei, spre întărirea în cele bune și spre mângăerea în viață și în moarte.

Tocmai era Isus restignit pe cruce și chinuitorii lui să ocupau mereu cu chinuirea lui, când a zis el memorabilele cuvinte: „Părinte iartă-le etc.“ El a uitat acum durerea sa, care a trebuit el ca om să o simtă, nu s'a mai gândit la batjocurile de până aci, ci a fost pătruns de milă și îndurare față de aceia, carii i-au fost chinuitorii și călăii. Rătăciră și orbirea poporului și a celorlalte persoane atâta l'a mișcat, că el în loc să-i înfrunte, le arată cea mai mare blândetă și să roagă pentru ei și anume:

1. pentru aceia, carii au esecutat sentința și l'au restignit pe cruce. Acestia au fost soldații romani, carii se aflau atunci în garnisoană la Ierusalim. Aceasta în sine pentru soldați n'a fost nici păcat, nici lucru necinstit la ei. Căci ceea-ce-ți pretinde poziția și chemarea, ceea-ce rënduesce direcțoria după lege și ceea-ce este delipsă și folositoriu pentru societatea omenească, — aceia nu necinstesc pre om.

Restignirea dară n'ar fi fost pentru soldați nici păcat, nici necinstă, dacă ei n'ar fi făcut alta decât numai datorința lor, adică de a omori pre Isus, precum li-s'a poruncit. Căci că a fost el nevinovat, aceasta n'au avut ei de a întreba. Dar a luat și ei parte la nedreptățile pîritorilor și judecătorilor lui Isus (Mat. 27. 27 sq.). Poate că ei să gândiau mai mult la hainele lui, cari li să cădeau lor, decât la restignitul și nevinovăția lui. Aceste toate le vedea și sciea Isus și totuș să rugă el: „Părinte — ei nu știu etc.“

Fiște că ei nu sciau, ce fac. Ei țișeau pre Isus de un om de rënd. De l'ar fi cunoscut ei de acela, de care el a fost, atunci ei de sigur n'ar fi fost așa de gata a-l restigni; și în loc de a-l batjocuri, poate fi că s'ar fi închinat lui și l'ar fi luat în scut. Cu toate ăstea nesciința sau necunoștința lor totuș au fost îmbinată cu răutate, și de aceea sunt vinovați, că nu au folosit ocaziunile, de a câștiga idei mai bune despre Isus. Și totuș au meritat ei milă dela Isus, fiindcă nesciința lor a fost o urmare a credinței lor deșerte, în care ei ca păgâni au fost crescuți, de altă parte au fost animați spre batjocurile lui Isus prin chiar esemplul poporului, din a cărui sin a eșit Isus. Isus dară ținu pre acești soldați vrednici de mila sa, i păru rău de orbirea lor și să rugă pentru ei.

2. și pentru poporul, la acărui piră și cerere nestempărată a fost osîndit Isus la moarte. Și crima acestui popor a purces din nesciință, căci cum ar

fi putut jidovii să restignească pre Mesia al lor, dacă ei l'ar fi cunoscut de atare?! I Cor. 2. 8. Firesce că între ei au fost mulți, carii l'ar fi putut cunoaște, dar ochi având nu vedeau, și și mai mulți, carii parte aveau despre Mesia idei cu totul lumesci, parte așa erau de legați de legea lui Moise, că 'și închideau ochii și inima față de nenumăratele dovezi ale nevinovăției lui Isus, precum li-o spune lor aceasta Petru (Fapt. Ap. 2. 22.). Dar de sigur o mare mulțime între ei au fost și de aceia, carii numai seduși și înșelați prin exemplul învățătorilor lor, în carii 'și puneau ei încrederea, — a strigat: *restignesce-l!* — La toți acestia a privit Isus cu milă de pe cruce oftând: „Nu știu ce fac.“

* * *

Și ce a cerut Isus dela părintele său pentru acești oameni nesciutori și orbi? — *Iertare!* Îndurarea a cerut el, ca Dzeu să nu facă cu ei după păcatele lor...

Iartă-le — așa dară pre lângă toată nesciința lor s'a făcut vinovați, căci altcum n'ar fi avut ei lipsă de iertare. Și aceasta așa este. Mulți au fost vina pentru nesciința lor — mulți pre lângă nesciința a făcut și fără-de-lege, care nu se poate desvinovați ca nesciința. Să zicem, soldații l'au restignit după porunca căpătată; să zicem, poporul l'a aflat vrednic de moarte: totuș au trebuit să aibe atâta compătimire, câtă să cuvine unui atare nefericit. Dar din purtarea lor față de Isus se vede numai răutate, tărie de inimă și slăbiciune. La mulți din acestia se pot folosi cuvintele dela Ioan 15. 22: „De nu așa fi venit și nu li-aș fi vorbit, nu ar avea păcat; ear acum nu au, cu ce a să mântuie de păcatul său.“

De ar fi fost cât de mare crima lor, de care s'au făcut ei vinovați, totuși n'a fost așa de mare, ca să nu se poată ierta. Căci dacă n'ar fi aceasta, apoi pentru ce rugarea lui Isus? Rugatu-s'au și el pentru ei, dacă ar fi ținut iertarea lor cu neputință...?

Nu este nici un păcat așa de mare, care nu s'ar putea ierta, dar el trebuie recunoscut, pocăit și îndreptat spre bine. Până când omul rămâne în păcat, nu se pocăește sau îndreptează, până atunci nu poate dobândi iertare nici în aceasta, nici în cealaltă lume (Mat. 12. 31:) „Tot păcatul și blasfemia (hula) se va ierta oamenilor, dar pătatul contra duhului sfânt nu se va ierta...“. Și aceasta este tocmai păcat contra duhului sfânt: când pre lângă toată cunoscința și pre lângă toată ocaziunea de a ajunge la cunoscința, totuș nu ne lăsăm de rău, prin urmare rămânem fără îndreptare.

Așa dară și acei jidovi au putut să dobândească iertare, numai să-și recunoască fărădelegea lor, să se lapede de credința lor cea oarbă, și în faptele lor să fie mai drepți și mai cu inimă... Și fiindcă aceste se recer la iertare, așa și pre ei i-au cuprins Isus în rugăciunea sa de pe cruce. Că unii din ei

într'adevăr a dobândit iertare se vede de acolo, că singur în ziua Pogoririi Duhului sfânt s'a întors 3000 de ăniși, carii mai înainte toți nu credeau în Isus.

Astfel și pe cruce fu Isus binefăcătorul dușmanilor săi, că să rugă pentru ei. Și de această binefacere și astăzi ne putem noi bucura. De și putem meren păcătui în nesciința și orbirea noastră, totuș prin el (Isus) putem dobândi iertare. Dar trebuie să ne întoarcem, să ne batem pepturile și să recunoaștem, că am păcătuit, făcând precum făcuse aceia, carii erau la priveala morții lui Isus pe cruce, Luca 23. 48.

Tot de-odată trebuie din rugăciunea lui Isus de pe cruce să învățăm: cum trebuie să iertăm și noi celor cari ne vatămă, și să ne rugăm pentru ei. Nu putem dobândi iertare, dacă noi nu iertăm altora. Toate vatămările, cari ni se întâmplă noauă de câtră alții, sunt nimicuri față de păcătuirea noastră contra lui Dzeu. De fel nu putem aștepta iertare dela Dzeu, dacă noi nu iertăm acele nimicuri, cari ni vin dela oameni. Să fim dară iertători față de vatămători noștri, precum au fost și Isus Cristos. Din aceasta se va cunoaște, că suntem învățaceii lui: iubind pe dușmani și rugându-ne pentru ei...

B. B.-HI.

Despre beuturi

(continuare din Nrul trecut)

Rachiul sau vinarsul, este lipsit de toate materiile nutritoare, și de aceea nu este folositoriu ca vinul și berea. Luat în cantități mici înaintea mesei face poftă de mâncare și înlesnesce mistuirea, ațită stomacul a prepara sucurile mistuitoare de bucate mai cu abondanță, și astfel face ca bucatele grele să se digereze (mistuiască) mai iute; rachiul trece în sânge și are influință asupra creerilor și nervilor și îi agită la o lucrare mai mare. Înlocuirea cea presupusă a materiilor hrănitoare prin rachiul, puterea și vioiciunea, ce el ne dă pentru un moment, lucerează îndată după beutura lui, și îndată după aceea urmează o mare slăbiciune.

Rachiul luat în cantități mari și neregulat, ce din nenorocire se întâmplă des, produce cele mai grozave boale de stomac, de nervi și atacă chiar și creerii. Câți oameni de spirit și de mare preț nu cad pradă acestui mare vițiu, care astăzi la noi a ajuns din nenorocire foarte întins. Aci dar vom descrie încât-va reul ce aduce beutura de rachiul (vinars) poporului nostru românesc.

Căutând la aceea cât de tare este lătită astăzi beția, sau necumpătul în beutură, mai cu deosebire beutura spirtoaselor, căutând la aceea cât de tare sărăcesce poporul din cauza beuturilor spirtoase,

căutând și la alte rele, care le face necumpetul beuturii în societatea omenească, vom arăta pe cât ne va fi posibil urmările cele rele ale beției.

Cea dintâiu urmare rea a necumpetului în beătură este, că-l lipsesce pe om de darul cel mai scump, care l'a dobândit dela Dzeu, îl lipsesce de minte. Câți nu sunt, care pentru beătură sau făcut nefolositori pentru societatea omenească, care dacă nu s'ar închina beuturii ar putea fi de mare folos.

Ce rușine este pentru omul cu minte, când beutura îl aduce într'o stare, în cât între densus și între animale nu mai este nici o deosebire; ba pot zice, că este mai decăzut de cât animalele, căci pe om mintea nu-l împedecă dela ce este vătămătoriu pentru el, pe când pe animale nu le lasă instinctul să calce cumpetul. Animalul bea numai cât îi trebuie, ear omul, calcă măsura cumpetului și bea cât nu-i trebuie.

Din cauză că necumpetul în beătură degradează așa tare pe om, făcându-l asemenea animalelor, ba și mai decăzut decât acele, încă păgânii cei vechi considerau beția de un mare păcat înjositoriu de om. Pentru aceea Romanii nu suferau în senat pe omul bețiv, ci îl depuneau din toate serviciile statului, ca pe unul ce nu era demn să domnească peste altul. Lacedemonienii îmbătau pe sclavi, și-'și aduceau copii înaintea lor, ca aceștia să vadă și să învețe ce urită este beția. Omul care se închină beției își strică sănătatea și își scurtează viața; căci nu este în stare a se compara și a se descrie stricăciunea, ce aduc beăturile spirtoase în corpul omului, că într'o picătură de spirt sunt 32 de picături de otravă, care cu încetul omoară corpul omului.

Beția este care a adus pe poporul nostru la sărăcie; ea întunecă țeranului nostru mintea, îi slăbește voința și îi răpescce onoarea, îi strică sănătatea trupească și îi aduce economia la cădere. Din cauza beției omul își pierde averea sa adunată cu mari sudori; el își pierde averea prin două moduri prin cheltuială sau risipă și prin lene sau nelucrare. În cazul întâiu, omul bețiv făcându-și peste măsură plăcerile de beătură, trebuie să plătească beutura consumată și de unde va lua, ca să plătească, din averea sa, care va tot scădea. În al doilea cas, bând și petrecând prin stabilimente oare, zile și săptămâni întregi, nu-și va putea căuta de treabă, ci treaba care era hotărâtă a-să face astăzi, va rămânea pe mâne și mai adese ori rămâne în uitare, scasă familia suferă neavând cele trebuincioase, pânea să sfârșesce, birul (dajdia) este neplătit și alte asemenea.

S'a văzut oameni mari din familii bune și cu pozițiuni frumoase și în urmă dându-se beției cu petrecerile, desfrânările și asemenea, și-au pierdut averile, au ajuns în fine să cerșesce numai și numai din cauza acestei urite patime și a celor ce decurg din ea.

Omul în beție nu mai aude plânsul femeii nici vaetele copiilor, el este mai rău decât o feară sêlbatică. Cu beția omul își pierde toate, își pierde mintea, acel dar neprețuit cu care se deosebesce de animale, își pierde averea și sănătatea.

Ce folos aduce rachiul omului, decât îl face din om neom, îi strică viața lui și a pruncilor lui, îi amăresce zilele, iar după toate acestea îl sêrăcesce și îl aduce la sapă de lemn. Se știe de mulți că beăturile sunt vătămătoare sănătății, dar cu toate acestea nimeni nu voește să creadă aceasta; omul cel dedat vițiului beției, nu se simțesce nici odată bine, el nu are nici odată gust de mâncare din cauza, că stomachul îi este ars din cauza alchoou-urilor (spirturilor), are totdeauna durere de cap, i se pierde vederea și auzul, începe a-i tremura mâinile și picioarele, se schimbă la față, și în urmă capătă diferite boale, care îi curmă viața fără de timp.

Omul cel bețiv se cunoaște de departe; fața lui este roșie înflăcărată, nasul și obrazii sunt roșii-vineți, la unii fața este palidă pămêntoasă. Unii sunt slabi, alții sunt grași și pântecoși. Dar și aceștia cu timpul, după ce li se strică organele, mai ales ficatul, slăbesc și cad în boală de apă sau dropică din care nu mai scapă.

Viața celui bețiv se scurtează, el moare prin stricăciunea organelor, ori printr'o boală oarecare, ce la el este mai periculoasă de cât la alții; unii se omoară singuri, ca se scape mai iute de chinurile ce-i torturează.

Așadar din aceste se vede foarte bine cât rău aduce beția; pe lângă degradare, ea scurtează și viața. Beția este și mai periculoasă, ea înmulțesce fărâdelegile, sinuciderile și crimele; copii bețivilor se înbolnăvesc de epilepsie ori de nebunie; poporul în loc de a se înmulți se stinge și sêrăcia se ține de mână cu beția.

Pentru a se pune capăt vițiului beției, ca să nu mai nefericească și pe alți oameni, s'au înființat în multe locuri, și mai cu osebite în Bucovina societăți contra beuturii, și membrii acestor societăți sau legat prin jurământ a nu mai bea rachiul, și a abate dela această beătură otrăvicioasă și pe alții.

În Șvedia și Norvegia beția se pedepsesce cu închisoare. Îndată ce un bețiv este închis, nu capătă altă mâncare dimineața și sara, de cât o pâne și vin sau rachiul, după cum cel arestat bea vin sau rachiul. Dar pânea nu i se dă decât într'un vas plin cu vin sau rachiul, în care a stat muiată o oară.

În prima zi bețivul mănă cu plăcere pânea, a doaua zi îi pare mai puțin plăcută. Puține zile după aceea o primesce cu un adevărat desgust. În genere în opt sau zece zile aceasta îi produce o așa greată, încât unii nici într'un chip nu voesc să mănăce acea mâncare, care li se dă fără milă. După ce se termină această cură, bețivul afară de

rare casuri, este cu totul vindecat. Mulți renunță cu desăvârșire la vin, al cărui miros chiar le produce un desgust nemărginit. Ce bine ar fi să se introducă și la noi o astfel de lege!

Ar fi foarte bine ca acele reuniuni înființate contra beuturii de rachiu să se întindă cât mai mult și să distrugă cu desăvârșire înfricoșatul vițiu al beției din mijlocul poporului nostru românesc; căci s'ar scăpa de o mare dare, care este silit să o plătească, iar pe de altă parte ar scăpa de batjocura și risul străinilor.

Episcopul de Limerick Dr. O'Dwyer a esmis o carte pastorală contra beției, unde condamnă aplicarea la beție a populației irlandeze și îndeamnă pe preoțime să facă tot posibilul pentru stărpirea acestui rău. Apoi condamnă foarte aspru datina pomenilor ce se face după morți, care în cele mai multe cazuri devin adevărate orgii; apoi constată cu siguranță, că singura cauză a sărăciei și a miseriei poporului irlandez este patima beției.

Așa dar să luptăm pe cât va fi posibil ca să stărpim din poporul nostru românesc această urtă patimă, care îl degradează și îl aduce la sapă de lemn; mai cu osebire preoțimea ar fi foarte bine ca cât mai adese se țină predice contra acestui urt vițiu.

Prof. Dr. Elefterescu

Dela „Asociațiunea Transilvană pentru literatura română și cultura poporului român,” am primit următorul:

Apel!

Crescere și cultură!

Aceste două ținte mari le-a urmărit dela înființarea sa și până în zilele noastre Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, această vechie și cea mai de frunte asociațiune culturală a românilor de din coace de Carpați.

Văzând terminată și asigurată prima sa creațiune mare: *Scoala de fetițe cu internat*, menită a da generațiilor viitoare *crescătoare* demne de numele poporului român, — Asociațiunea transilvană a luat inițiativa pentru o nouă lucrare, prin care să se apropie cu un pas însemnat de ceaaltă țintă mare ce urmăresce, de lățirea *culturei* în sinul poporului nostru.

Popularizarea științelor și artelor și lățirea cunoștințelor folositoare sunt cele mai eficace mijloace pentru promovarea progresului cultural al unui popor.

Poporul român însă în cea mai mare parte este lipsit de acei factori, cari la alte popoare au contribuit și contribuie neîntrerupt la înaintarea lor în cultură. Nu avem orașe, cari prin institutiile și societățile lor culturale și sociale, prin coatingerea

continuă a inteligenței, sunt tot atâtea centre culturale, adevărate foculare pentru popularizarea științelor și artelor și pentru lățirea cunoștințelor folositoare. Nu avem apoi, mai ales pe terenul științelor naturale, o literatură populară bună și eficientă, din care cea mai considerabilă parte a inteligenței noastre, preoțimea și învățătorimea re-firată pe la sate, și prin aceasta poporul, s'ar putea ține în curent cu progresul științelor și artelor.

În vederea acestora comitetul Asociațiunii transilvane a decis edarea unei „*Enciclopedii populare*” care ținută de-ocamdată într'un cadru mai restrins, să va putea introduce în cercuri cât mai largi și va fi publicului cetitoriu român un sfetnic și conducătoriu pe toate terenurile științelor și artelor.

Cu conducerea acestei publicațiuni comitetul a însărcinat pe membrul său, Dr. *Corneliu Diaconoviciu*.

Aducând acestea la cunoștința publicului român, comitetul subsemnat roagă pe toți cei chemați a conlucra la realizarea acestei întreprinderi importante pentru dezvoltarea culturală a poporului nostru, să binevoiască a da numitului conducătoriu al primei Enciclopedii române tot concursul posibil ca să-și poată împlini misiunea sa cu succes cât mai multămitoriu.

Modalitățile publicării „*Enciclopediei Române*” să vor comunica la timpul său.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Sibiu, la 7 Februarie 1895.

I. M. Moldovan,
president.

Dr. Bologa,
secretariu II.

Corespondință

Ni-se scrie din Șipet cu datul de 20 Februarie 1895.

Ziua de 12/14 Februarie a. c. a fost pentru poporul nostru o zi de bucurie și de veselie; în această zi corul nostru bisericesc constătătoriu din școlarii noștri și alți feciori din sat sub conducerea domnului învățătoriu *Grigorie Lața* au dat un concert împreună cu joc, care au avut un rezultat foarte satisfăcătoriu; concertul s'a început cu cântarea bisericească „*Unul sânt*” și s'au executat toate cântările după programul publicat în invitări. Noi cei dela sate nu prea am avut ocaziunea să auzim cântându-se în concerte, dar acum multămită și laudă tinerului învățătoriu, care s'a dat toată silința cu coriștii noștri, am auzit și scim ce prețuesce cântarea instruată pre nota muziceii. Tot lucrul la început să pare a fi greu, dar dacă este bună voiață lucrul devine ușor și ne face în sfârșit mare bucurie. Așa și la noi a fost greu la început, dar dacă a fost bunăvoiață la conducătorii noștri și la noi ascultătorii lucrul s'a ușurat și azi ne este

de folos și spre bucurie. Aceasta bucurie s'a putut ceti pre fața tuturor ascultătorilor cari aplăudau cântările bine esecutate, dintre cari unele au trebuit repetate.

De asemenea au escelat coriștii și în declamațiuni. Corista Ana Stoia au declamat foarte bine poesia populară „Iovan Iorgovan și șerpele“ de Atanasie Marienescu. „Fluerul ciobanului“ au fost declamat de un școlariu în tonul cel mai pătrunzătoriu.

La dorința publicului ascultătoriu doamna preoteasa Victoria Stoia suindusă pe bină a cântat „Doi ochi și Desperatul“ făcând prin versul ei frumos bucurie la toți cei de față.

În fine părintele Nicolae Stoia mulțămese publicului de față pentru bunătatea și sprijinul, cu care s'a participat la aceasta petrecere indicând, că se bucură și D-sa de rezultatul neasceptat și cu atât mai mult, cu cât aude aceasta și din gura oaspeților bine înțelegând, că scopul petrecerii a fost pentru ajutorarea școlariilor nostri orfani. Din aceasta se vede, că poporul român e din viață bun cântăreț, însă ascultarea și încrederea în preoții și învățătorii săi — carii sunt consci de chemarea lor — l'ar face, ca să fie în timpurile presente, atât de vitrege pentru noi, mai pre sus de ori-ce neam, care nu se poate numi pre sine din mlădița lui Traian.

Un țeran

Varietăți

Hirotonire. Duminecă în 19 Februarie Prea Sântia Sa Domnul episcop *Nicolae Popea* a binevoit a hirotoni întru diacon pe profesorul de teologie și redactorul foii noastre *Dr. Petru Barbu*.

Alegere supletoare de deputați la sinodul eparhial. Sunt vacante mandatele de deputați preoțesci în cercul al XVII Teregova și în al XVIII Mehadia, eară de deputați mirenesci în cercul al VII Jebel, în al XV Bocșa-montană și în al XVIII Mehadia.

Deci, pentru alegerea de deputați în aceste cercuri electorale, Consistoriul diecesan a hotărît următoarele:

1. ca pentru alegerea deputaților preoțesci colegiile preoțesci să se întrunească Marți în 7 Martie a. c.;

2. ca pentru efeptuirea alegerilor deputaților mireni preoții să publice în sântele biserici în Dumineca a treia a sântului post, adecă în 5 Martie a. c. că sinoadele parohiale electorale să vor ținea în Dumineca a patra a sântului post, adecă în 12 Martie a. c. respective, ca în Dumineca a treia a sântului post, adecă în 5 Martie a. c. să convoace sinoadele parohiale electorale pe Dumineca a patra a sântului post, adecă pe 12 Martie a. c.;

3. ca pentru efeptuirea scrutiniului voturilor date pentru deputații mireni, bărbații de încredere ai sinoadelor parohiale electorale să se întrunească la locurile centrale în Dumineca a cincia a sântului post, adecă în 19 Martie a. c.

De comisari consistoriali s'au designat tot aceleași persoane, cari au fost denumite și cu ocasiunea alegerilor generale, anume:

a) pentru cercul preoțesc al XVII. Teregova: *George Pepa*, asesor cons., preot în Domașnia;

b) pentru cercul preoțesc al XVIII. Mehadia: protopresbiterul tractual *Mihail Popoviciu*;

c) pentru cercul mirenesc al VII. Jebel: *Ioan Marcu*, asesor cons., învățătoriu în Bocșa-montană;

d) pentru cercul miren. al XV. Bocșa-montană: *Ioan Budințanu*, asesor cons., avocat în Bocșa-montană;

e) pentru cercul mirean al XVIII Mehadia: *Dr. Ioan Popoviciu*, avocat în Orșova.

Contra ireligioșității. Din incidentul proiectului contra partidelor răsvrătitoare, subșternut parlamentului din Berlin, în o ședință a comisiei partida numită a „centrului“ a făcut propunerea, ca: să fie pedepsiți cu 600 de marce, sau arest până la doi ani aceia, cari în scris, ori în fața mai multora în tipărituri, ori în chipuri, neagă sau atacă existența lui Dumnezeu, sau nemurirea sufletului, sau caracterul religios al căsătoriei și familiei.

Cântări seducătoare. Aflăm din isvor sigur, că în Bănat au sosit 1600 exemplare din o broșură intitulată: „*Noaua Harfă a Sionului. O adunare de cântări și laude pentru popoarele credincioase în Cristos. Întăia editură. Zürich, Druck von Zürcher & Furrer, 1894.*“ Aceasta este o carte de cântări pentru secta nazarenilor, care începe a se lăți și între credincioșii nostri din unele părți. După cum aflăm, traducerea în limba română este făcută chiar de un țeran din Satul-nou cu numele *Banlogeanu*. Și până vom putea publica o dare de samă mai amănunțită despre această carte a nazarenilor, atragem atențiunea preoților și învățătorilor nostri să păzască poporul, ca să nu cadă în cursele nazarenilor. (*Bis. și Șc.*)

Necrolog. Sâmbătă în 11 Februarie a răposat în Domnul *Călina* soția învățătorului *Iosif Găină* din Pataș, în etate de 60 ani după un morb de șese săptămâni. Rămășițele pământesci s'au depus spre odihnă Luni la 13 Februarie a. c. prin preotul local *Vasilie Popoviciu* fiind de față învățătorii *Pavel Boldea* din Borloveni-vechiu și *George Mateiu* din Borloveni-nou și un public numeros. Pe răposata o deplânge soțul ei *Iosif Găină* și fiul său *Nicolae Găină* preot în Topleț.

— Subscriși cu inima sfâșiată de durere anunțăm moartea prea iubitului nostru soț, tată, fiu și ginere *Nicolae Dragomir*, căpitan c. și reg. în pensiune, care după scurte dureri, în etate de 47 de ani, a răposat ieri în 7. Martie 1895 la 11 oare noaptea. Rămășițele pământesci ale scumpului defunct se vor așeza mâine în 9. l. c. la 2 oare p. m. în cimiteriul gr. or. român din loc. — Fie-i țărna

ușoară și memoria binecuvântată. — Caransebeș în 8. Martie 1895. — *Ioan Dragomir*, ca tată, *Cristina Dragomir*, ca soție, *Persida Stefanovicu*, văduvă de oficiant, ca soacră, *Stefania Dragomir*, ca fiică.

Învățați din pățania altora! Un Român necăjit din comuna Cutina, în comitatul Caraș-Severin, cu numele Iordan Darabanț, se jălucesce *G. Tr.* de pățaniile, ce le-a avut el cu nisce Jidani de acolo. După moartea părinților săi, dela cari moștenise casă și moșie, se pomenesce într'o bună dimineată, că un Jidan îl părăsește pentru datorii. Românul scia, că tatăl său n'a fost om, căruia să-i placă a face datorii și nu credea nici de cum, că ar fi rămas vre-o datorie după el și de aceea s'a și împotrivit să plătească, mai ales fiindcă Jidanul nu i-a putut arăta nici un contract, ori vre-o obligație despre datorii. Pira s'a început, Românul a umblat pe la ministeriu în Pesta, pe la Majestatea Sa în Viena, dar toate înzădar. Jidanul fără milă l'a scos din casă și moșie. Românul locuiesce astăzi într'o colibă din izlazul comunei, ear în casa și moșia moștenită dela părinții săi stăpânește azi jupânul Schlesinger Salamon. E foarte jalnică scrisoarea ce o trimite în privința aceasta Iordan Darabanț, care spune, că inima i-să rupe de durere când vede pe jupânul Schlesinger stând la fereastra casei părinților săi, din care el, sormanul cu atâta neîndurare a fost scos și huiduit. Când oare, se vor învăța plugarii noștri să-și vază de-ale lor necazuri, să se ajute frățește unii pe alții și să se ferească de ori-ce amestec cu cămătarii străini, la cari nu găsește Românul nici o îndurare!?

Cum pătesc copiii români la școlile ungu-rești? Dintr'o comună de lângă Coșocna i-se serie Gazetei: La noi în otar, locuiesce Ioan a lui Chirilă; el are un singur copil, pe care bucuros ar fi voit să și-l trimită la școală, ca să învețe ceva carte și să nu rămână și el în întunec, ca părinții săi, dar din cauza depărtării îi era greu să-l trimită. În vecini cu casa Românului se află însă un păzitor al căii ferate, care fiind maghiar, își trimite fiu săi la școala ungurească de stat din Coșocna. Copii Ungurului mergeau la școală dimineța cu trenul și seara se întorceau earăși cu trenul, *fără de a plăti însă nimic.* Românul s'a îndemnat și și-a trimis și el copilul său la școala ungurească din Coșocna. Mergea dimineța și se întoarcea seara, împreună cu copiii păzitoriului dela calea ferată. Câteva săptămâni a mers treaba cum a mers, odată însă numai se pomenesce badea Ioan a lui Chirilă, că copilul lui *nu mai vrea să vorbească românește.* Când venia copilul acasă, da binețe cu „*no nupot*“ și „*ciocola keze*“; cerea să-i deie de mâncare „*chintiret*“ și „*soloma*“, măcar că era post. S'au spăimântat părinții și l'au luat cu buna, crezând, că nu cumva băiatul să se fi smintit de atâta

învățatură, dar la urmă bietul copil le spuse plângând, că „*tonitaul*“ dela școala ungurească *l'a oprit să mai vorbească românește*, spunându-i, că de-l va auzi grăind românește, îl va bate earăși cu nuiiele, precum l'a mai bătut. Din acest moment nu i-a mai trebuit lui badea Ioan să mai auză de școala ungurească, ear pe copil a făcut cea făcut și l'a trimis la școala română din sat, unde băiatul se află bine și e vesel, căci este între ai săi. — Sperăm, că pățania badii Ioan le va servi multora spre învățatură, ca să-și dea copiii lor la școlile românești și să lase școlile ungurești în scirea tatălui....

Bibliografie. Au apărut: *Abecedar și întâia carte pentru deprinderea limbei magiare* în școlile populare române. Pe baza planului ministerial de învățământ de *Francisc Koós*, inspector școlar în pensiune și consilier și *Vasile Goldiș*, prof. gimn. Editura librăriei N. Ciurcu Brașov 1894. Prețul 20 cr.

— *A doaua carte pentru deprinderea limbei magiare* în școlile populare române. Pe baza planului ministerial de învățământ de *Francisc Koós*, inspector școlar în pensiune și consilier și *Vasilie Goldiș* prof. gimn. Editura librăriei N. Ciurcu Brașov 1894. Prețul 25 cr.

— *Date istorice privitoare la familiile nobile române* culese de I. Cav. de Pușcariu. Publicate sub auspiciile Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Sibiu 1892. Partea I. 2 fl. și Partea II 4 fl.. Ambele părți 5 fl.

Îndreptări. În tractatul despre *Adamclissi* s'au trecut cu vederea următoarele greșeli de tipar, ce conturbă sensul:

în Nr. 7.

fața 3 col. I. șirul 21 în loc de exitul a să ceti: *exitul*;

în Nr. 8.

fața 1 col. II șirul 16 în loc de asilul a să ceti: *asaltul*;
 „ „ „ „ 20 „ „ „ *sangarată* „ „ „ *săngerat*;
 „ „ „ „ 23 „ „ „ *lor* „ „ „ *ei*;
 „ 2 „ „ „ 1 „ „ „ *conscițioase* „ „ „ *conscițioasă.*

Concurs

Pentru ocuparea unui post de profesor, la institutul pedagogic diecesan din **Caransebeș**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu fix anual 800 fl.

Drept de quinquenalii și, după întărirea definitivă, pașal de cortel 200 fl.

Competenți pot fi numai Români greco-orientali și au să producă:

1. Atestat de botez.

2. Atestat de maturitate.

3. Absolutoriu dela universitate despre studii pedagogice sau filosofice.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 24 Februarie 1895.

Episcopul diecesan

1—3 [14]

Nicolae Popea m. p.

Nr. 60 ex 1895.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan ddo 8 Februarie a. c. Nr. 133 Șc. se scrie de nou concurs pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din comuna **Herendesci**, protopresbiteratul Logoșului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
 2. Folosirea alor 4 jugere pământ de arătură;
 3. 28 metri lemne de foc, din care însă se va încălzi și sala de învățământ;
 4. Pentru scripturistica 6 fl.;
 5. Pentru conferințele învățătoresci 8 fl.;
 6. Pentru curatorat, dacă îl ia învățătorul asupraș 12 fl.
 7. Pentru o cutare foaie pedagogică, care va voi învățătorul a o abona 3 fl.
 8. Cuartir liber cu 2 chilii, cuină, cămară și grădină pentru legumi de $\frac{1}{4}$ juger.
 9. Dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr.
- Alesul învățătoriu este deobligat a purta și cantoratul în și afară de biserică și de a instrua și pre școlari în cântările rituale.
- Dintre recurenți va fi preferit cel cu cunoștința muzicii vocale cu scopul de a conduce și dirigea corul existent în comună; în care cas însă pentru prestațiunile sale față de cor va căpăta dela comună o remunerațiune anuală de 20 fl.

Recurenții sunt avisați ca recursurile lor, ajustate cu cele de lipsă și adresate comitetului parohial din Herendesci, să le înainteze oficiului protopresbiteral gr. ort. român în Logoș.

În fine dela recurenți se poftesce, ca înainte de alegere să se presinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică.

Herendesci din ședința comitetului parohial ținută la 16 Februarie 1895.

[12] 1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Concurs

La școala comunală elementară din **Pecinișca**, cu limba de propunere română și magiară este a se îndeplini postul de învățătoriu.

Emolumentele împreunate ca acest post sunt:

1. În bani gata 400 fl. v. a.
2. Spese scripturistice 3 fl.
3. Lemne de ars 24 metri cub.
4. Cuartir corespunzătoriu cu grădină de legumi.

Rugările timbrate regulat, scrise în limba magiară și adresate Înaltului Ministru de culte și instrucțiune publică, sunt de a se trimite la comitetul administrativ al comitatului Caraș-Severin cel mult până în 13 Martie a. c.

Reflectanți au să se presinte în persoană la Magnificența Sa D-I Inspector reg. în Logoș

Învățătoriu denumit este deobligat a îndeplini și aghendele cantonale în biserică după ritul gr. or.

Pecinișca în 21 Februarie 1895. 2—2 [7]

Ilie Bujanca
primariu,

Concurs

În urmarea ordinațiunii a Magnificenței Sale D-lui Inspector reg. ung. ddo 10 Februarie Nr. 397 1895, pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala comunală elementară, cu limba de propunere română și magiară, din comuna **Crușovăț**, se scrie „concurs.“

Emolumentele sunt:

1. Salariu 400 fl.
2. Scripturistica 5 fl.
3. 24 metri de lemne
4. Cuartir corespunzătoriu și grădină pentru legumi.

Doritorii a ocupa acest post sunt îndatorati, a-și înainta recursurile în limba magiară instruate și provăzute cu timbrul necesar Înaltului Ministeriu reg. ung. de culte prin comisiunea administrativă a comitatului Caraș-Severin până la 9 Martie 1895, tot-odată au a se presenta personalmente naintea Mag. Sale D-lui Inspector

Învățătoriu denumit este îndatorat a purta și cantoratul după ritul gr. or. român.

Crușovăț, la 17 Februarie 1895. 2—3 [8]

În numele Scaunului școlariu
Isac Radulescu
președ. com.

Concurs

În urmarea stimatei ordinațiuni Venerab. Consist. 27/12 1894 Nr. 3770 B. a căreia se scrie concurs pentru îndeplinirea postului de paroch în parohia vacantă, de a III-a clasă din comuna bisericească **Vermeș**, în protopresbiteratul Bogșei-montane se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.“

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Doauă sesiuni parohiale.
2. Doauă plăte parohiale.
3. Birul și stola usuată.

Recurenții la acest post, cu calificațiunea recerută au a-și trimite recursurile lor, instruate în înțelesul statu-

tului organic și al regulamentului pentru parohii la P. O. D. protopresbiter tractual Macsim Popoviciu în Bogșamontană.

Competenții au a se presenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la S. biserică.

Din ședința comitetului parohial ținută în Vermeș la 10 Februarie 1895. [9] 2—3

Comitetul parohial

Aureliu Avramescu,
preș. com. paroch.

Ioan Nicodan,
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Macsim Popoviciu*, ppbiter tract.

Licitațiune minuendă

Comuna bisericască gr. or. română *Iladia*, protopresbiteratul Bisericii-albe, deschide concurs de licitațiune minuendă pentru zidirea unui cortel pentru doi învățători cu termin până la 19 Martie 1895, 10 oare a. m., când se va ținea și licitațiunea în s. biserică din loc, pe baza planului și a specificațiunilor de măsuri și spese aprobate de Vener. Consistoriu diecesan din Caransebeș sub 4 Faur 1895 Nrul 337 Șc.

Prețul de esclamare este 2121 fl. 30 cr. „Două mii una sută douăzeci și unu floreni 30 cr. v. a.” din care e a se subtrage suma de 408 fl. 10 cr. „Patru sute opt floreni și 10 cr. v. a.” — pentru procurarea petrei [125 fl. 20 cr.] și pentru procurarea lemnului [282 fl. 90 cr.] pe cari le procură comuna bisericască și le dă în natură.

Domnii măestrii întreprinzători vor avea să depună la mâna epitropiei vadiul de 10%.

Condițiunile de zidire precum și planul, specificațiunea de măsuri și spese și proiectul de contract se pot vedea ori și când la oficiul parohial.

Iladia în 15 Februarie 1895. 2—3 [10]

Oficiul parohial
Simeon Luca
paroch.

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățătoriu la școala comunală din *Ilova*, cu limba de propunere română și magiară prin aceasta se ăscrie concurs.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt :

1. 132 fl. v. salariu în bani.
2. 4 fl. 20 cr. spese scripturistice.
3. 24 metri de lemne pentru foc.
4. Cuartir în natură cu grădină de legumi.

Recursele bine ajustate, provăzute cu timbru, compuse în limba maghiară și adresate Înaltului Ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică până în 28i Februarie a. c. au a se trimite comitetului administrativ a Comitatului Caraș-Severin.

Învățătoriu numit are a implini și funcțiunile cantorale după ritul gr. or. român.

Numai astfel de recurenți se vor lua în considerare cari se vor presenta în persoană la inspectorul regesc din *Logoj*.

Ilova în 16. Februarie 1895. [6] 3—3

Antistia comunală.

Înșciințare!

Subsemnata fac cunoscut on. public, cumcă

Depoul de bere A. Dreher
STEINBRUCH

al răposatului meu soț **Carol Diemer** îl voiu conduce eu mai departe, și ofer :

1 Butoiu à 25 litre Königsbier	4.20
1 „ „ 25 „ Kronenbier (à la Pilsen)	4.80
1 Ladă 36 Sticle à $\frac{7}{10}$ litre Königsbier	4.60
1 „ 36 „ à $\frac{7}{10}$ „ Kronenbier (à la Pilsen)	5.40

la care prețuri darea de consum 1 fl. 25 cr. după 25 litre nu e socotită.

Pentru comande cât mai dese roagă

[11] 1—3

Văduvă **Diemer**.

Anunț!

Subscrisul am onoare a anunța p. t. public din Caransebeș și jur, că dela

5 Martie 1895 n.

am deșchis în casa **Steinschneider**, în piața principală

o măgăzină internațională de haine
pentru domni și băeți.

Totodată primesc comande pentru haine după măsură din materii fine atât indigene cât și străine.

Pălării și Cilindre dela firma **P. C. Habig**.

Cu stimă

[13] 1—3

Géza S. Grünberger.